

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ЗА СПЕЦИЈАЛНУ ЕДУКАЦИЈУ И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ
ИЗБОРНО ВЕЋЕ

На основу чланова 63. и 64. Закона о високом образовању, члана 107. Статута Факултета и предлога Катедре за педагогију, психологију и социологију, Изборно веће Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, на првој редовној седници, одржаној 30. октобра 2018. године, донело је одлуку о образовању Комисије за припрему извештаја за избор једног наставника у звање редовног професора за ужу научну област Социологија.

Комисија је формирана у следећем саставу:

1. Проф. др Марија Богдановић, profesor emeritus Универзитета у Београду
2. Проф. др Ивана Спасић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду
3. Проф. др Сретен Вујовић, редовни професор Универзитета у Београду у пензији

На расписани конкурс, објављен у листу Послови, Националне службе за запошљавање, бр. 802 од 7. новембра 2018. године, за избор једног наставника у звање редовног професора за ужу научну област *Социологија*, пријавио се један кандидат: **др Мирко Филиповић.**

На основу прегледа конкурсног материјала и анализе приложене документације, Изборном већу Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

I ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Др Мирко Филиповић рођен је 29. 04. 1957. у Херцег Новом. Основну школу учио је у Задру, а завршио у Београду, са одличним успехом. Као носилац дипломе „Светозар Марковић“ у гимназији је био ослобођен полагања матурског испита.

II СТРУЧНА БИОГРАФИЈА, ДИПЛОМЕ И ЗВАЊА

Основне студије социологије дипломирао је на Филозофском факултету Универзитета у Београду, 1980. године, са високом просечном оценом (9,70). На истом факултету завршио је и постдипломске студије из опште социологије, одбравивши,

1991. године, магистарски рад под називом *Истраживања класне структуре у делима К. Бодлоа и Р. Естаблеа*, под менторством проф. др Михаила Поповића.

Докторску дисертацију на тему *Школа: од радикалне критике до социолошког фатализма*, под менторством проф. др Сретена Вујовића, одбранио је 2001. године на Филозофском факултету Универзитета у Београду.

Први радни однос засновао је 1982. године на Технолошко-металуршком факултету Универзитета у Београду, избором у звање асистента приправника. На истом факултету биран је у звање асистента, а 2001. године и у звање доцента на предмету *Социологија*.

Од 2004. године запослен је на Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду, избором за доцента, односно ванредног професора (2013) за ужу научну област Социологија. Ангажован је на реализацији наставе на основним академским студијама на предметима *Социологија*, *Основи социологије*, *Социологија образовања* и *Социологија рода и породице*, а у периоду од 2004/5 до 2008/9. године држао је наставу и на предмету *Методологија научног истраживања*. На докторским студијама ангажован је у реализацији наставе на предмету *Социјални модел ометености*.

На интердисциплинарном мастер програму *Образовне политике* на Универзитету у Београду, држи наставу на предмету *Социологија школе и Истраживања у високом образовању*.

У оквиру стручног усавршавања имао је већи број студијских боравака у Француској. Током 1980/81. године похађао је специјалистичке студије у Centre des hautes études européennes, dépt. Études de civilisations у Нансију, Француска, а као стипендиста француске владе 2001. имао је једносеместрално усавршавање у Maison des sciences de l'homme у Паризу. 2003. године по позиву је гостовао на École des hautes études en sciences sociales Univerziteta Paris VI и Maison des sciences de l'homme.

Током једногодишњег боравака у Канади на универзитету Laval (1992-1993) радио је на прикупљању грађе о историјском контексту друштвених промена канадског и америчког модела образовања.

Обављао је већи број друштвених функција. У периоду 1987-1989. радио је као члан Председништва Социолошког друштва Србије и потпредседник Социолошког удружења Србије и Црне Горе (2004-2006). Радио је и на пословима уређивања часописа *Социологија* (1988-1990) у својству заменика главног уредника.

Као члан експертског тима учествовао је у изради *Стратегије развоја образовања у Републици Србији до 2020. године* (2011-2012).

Од 2011. године ради као члан Програмског савета за мултидисциплинарне мастер академске студије, на студијском програму *Образовна политика*.

Био је члан Научног комитета Друге међународне конференције МЕНСА 2018, *„Даровитост, школовање и развој“*.

У својству уредника радио је на припреми Зборника радова са међународне Конференције Европске асоцијације за рану интервенцију 2017 – *„Интервенције у раном детињству: у сусрет испуњавању циљева одрживог развоја новог миленијума“*

Члан је организације *Образовни форум*.

Упоредо са испуњавањем основних обавеза у припреми и реализацији наставе, активно се бави научно-истраживачким радом. У својству сарадника учествовао је у реализацији међународног пројекта *Education Policy Study Programme in Serbia and Montenegro (EPSP)*, *TEMPUS-JPCR*. Тренутно је ангажован на пројекту Министарства просвете и науке Републике Србије *Унапређење квалитета и доступности образовања у процесима модернизације Србије*, чији је носилац Институт за педагошка истраживања у Београду.

У два узастопна мандата био је члан Савета Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију.

Говори француски и енглески језик.

III НАУЧНИ И СТРУЧНИ РАД

Др Мирко Филиповић објавио је укупно 47 научних и стручних радова, од тога 19 радова у периоду након избора у звање ванредног професора. Аутор је и коаутор значајног броја саопштења на скуповима у земљи и иностранству. У својству сарадника, учествује у реализацији једног међународног и једног националног научног пројекта.

Преглед радова пре избора у звање ванредног професора

Радови у националном часопису међународног значаја (M24)

1. Филиповић, М. (2001). Образовање, когнитивне способности и неједнакост прихода. *Социологија* 43(4), 333-344. ISSN 0038-0318
2. Филиповић, М. (2006). Без излаза и без савезника: побуне у француским предграђима. *Социологија*, 48(3), 265-282. ISSN 0038-0138
3. Филиповић, М. (2007). Почети америчког масовног јавног школства у светлу теорије кореспонденције. *Социолошки преглед*, 41(3), 351-366. ISSN 0085-6320
4. Филиповић, М. (2011). Брутална социјализација: Дебарбјеова истраживања насиља у француским школама. *Социолошки преглед*, 45(3), 337-350. YUISSN 0085-6320, UDK 316
5. Филиповић, М. (2012). Трећа прекретница: Community college movement., *Социолошки преглед*, 46(2), 203-214. RS ISSN 0085-6320, UDK 316

Монографија националног значаја (M42)

1. Филиповић, М. (2013). Школа и друштвене неједнакости. Београд: Hesperiaedu, 210. str. ISBN 978-86-7956-058-2, COBISS.SR-ID 196284940

Монографска студија/поглавље у књизи M12 или раду тематском зборнику међународног значаја (M14)

1. Филиповић, М. (2007). Society of Violence or Violence of Society: Riots in French Suburbs. У: Ђ. Игњатовић (ур.), *Стање криминалитета у Србији и правна средства*

реаговања, I део (стр.314-326). Београд: Правни факултет Универзитета у Београду. ISBN 978-86-7630-071-6, COBISS.SR-ID 142130444

2. Филиповић, М. (2007). Између друштвене изопштености и побуне: корени беса. У: Д. Радовановић (ур.), *Поремећаји понашања и преступништво младих: специјално-педагошки дискурс* (стр. 253-275). Београд: ФАСПЕР CIDD. ISBN 978-86-80113-59-3, COBISS.SR-ID 140466700
3. Филиповић, М. (2008). Школовање и развој личности: принцип кореспонденције. У: Д. Радовановић (ур.), *У сусрет инклузији-дилеме у теорији и пракси* (стр. 71-87). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-80113-71-5
4. Филиповић, М. (2008). Насиље у француским школама: морална паника и чињенице. У: Д. Радовановић (ур.), *Поремећаји понашања у систему образовања* (стр. 235-247). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-80113-70-8
5. Филиповић, М. (2009). Еволуција насиља: покушај рационализације идеолошких дискурса. У: Д. Радовановић (ур.), *Истраживања у специјалној педагогији* (стр. 195-211). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-80113-83-8
6. Филиповић, М. (2010). Истраживање самоубиства: откривање друштва. У: Ј. Ковачевић и В. Вучинић (ур.), *Сметње и поремећаји: феноменологија, превенција и третман, део 2* (стр. 425-441). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-80113-99-9

Саопштење са међународног скупа штампано у целини (M33)

1. Филиповић М. и Јарић И. (2012). Ка проширеној партиципацији у високом образовању: случај студената са посебним образовним потребама. У: Н. Глумбић и В. Вучинић (ур.), *VII међународни научни скуп: Специјална едукација и рехабилитација данас – зборник радова* (стр. 245-250). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-6203-037-5

Саопштења са међународног скупа штампано у изводу (M34)

1. Matejić Đuričić, Z. & Filipović, M. (2009). Family Life Education program, Work-shops for the parents of young delinquents. Rad izložen na međunarodnoj konferenciji *The 11th European Congress of Psychology*. Oslo, Norway.
2. Matejić Đuričić, Z., Đuričić, M. & Filipović M. (2013). Aggression and structure of aggressive behavior in elementary school children. Rad izložen na međunarodnoj konferenciji *International Psychological Applications Conference and Trends*. Madrid, Spain.

Рад у водећем часопису националног значаја (M51)

1. Филиповић, М. (2010). Богатство земље и самоубиство. *Специјална едукација и рехабилитација*, 9(1), 209-222. ISSN 1452-7367
2. Филиповић, М. (2010). Самоубиство у Русији. *Специјална едукација и рехабилитација*, 9(2), 383-392. ISSN 1452/7367
3. Филиповић, М. (2012). Промене у обрасцима самоубиства у 20. Веку: социјална хијерархија незнања. *Антропологија*, 12(3), 53-72. ISSN 1452/7243, UDK 136468492

Радови у часопису националног значаја (M52)

1. Филиповић, М. (1997). Социопрофесионалне категорије и еволуција плата. *Социолошки преглед*, 31(4), 507-519.
2. Филиповић, М. (1998). Социо-професионалне категорије и потрошња. *Социолошки преглед*, 32(2), 237-246.
3. Филиповић, М. (1998). Опада ли ниво? *Култура*, 97, 179-186.
4. Филиповић, М. (1998). Расподела укупног друштвеног рада међу социо-професионалним категоријама и секторима економије - I део. *Финансије*, 11-12, 835-848.
5. Филиповић, М. (1999). Расподела укупног друштвеног рада међу социо-професионалним категоријама и секторима економије - II део. *Финансије*, 1-2, 3-17.
6. Филиповић, М. (2007). Покрет за прогресивно образовање у САД у светлу теорије кореспонденције. *Београдска дефектолошка школа*, 3, 199-215. ISSN 0354-8759
7. Филиповић, М. (2007). Експанзија високошколског образовања у САД. *Социјална мисао*, 14(4), 139-150. ISSN 0354-401X, COBISSSR-ID 42962700

Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини (M63)

1. Филиповић, М. (2011). Школске дипломе данас: аспирације и реализације. У: Н. Глумбић и В. Вучинић (ур.), *V међународни научни скуп Специјална едукација и рехабилитација данас - зборник радова* (стр. 32-39). ISBN 978-86-6203-029-0

Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу (M64)

1. Филиповић, М. (2012). Старење и самоубиство: о промени Диркемове криве (Ageing and Suicide: on the Change of Durkheim's Curve). Рад изложен на научној конференцији *Однос младих према старима и старењу*. Београд, ИПИ. стр. 45 и 78. ISBN 978-86-7447-108-1

Одбрањен магистарски рад (M72)

1. Филиповић, М. (1991). *Анализа класне структуре у делима С. Baudelota и R. Estableta*. Магистарски рад. Београд: Филозофски факултет.

Одбрањена докторска дисертација (M71)

1. Филиповић, М. (2001). *Школа: од радикалне критике до социолошког фатализма*. Докторска дисертација. Београд: Филозофски факултет.

Учешће у међународним научним пројектима

1. Education Policy Study Programme in Serbia and Montenegro (EPSP), 15904- Tempus-1-2009-RS- TEMPUS-JPCR)
2. Унапређивање квалитета и доступности образовања у процесима модернизације Србије, евид. број 47008, Министарство просвете и науке Републике Србије, 2011-

Остале стручне публикације

1. Филиповић, М. (2002). *Левинова таксономија школских реформи*, III програм радио Београда.
2. Филиповић, М. (2002). *Критика либералних школских реформи у делу S. Bowlesa i H. Gintisa*, III програм радио Београда.

Рецензије

1. Томановић, С. (ред.) (2011). *Социологија - уџбеник за трећи разред средњих стручних школа и четврти разред гимназије*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
2. Вујовић, С. (ур) (2008). *Друштво ризика*. Београд: Институт за социолошка истраживања Филозофског факултета

Преглед радова након избора у звање ванредног професора

Монографија (M42)

1. Филиповић, М. (2018). *Друштвени жигови, социолошки есеји*. Београд, Универзитет у Београду, ФАСПЕР, Издавачки центар (ИЦФ). ИСБН 978-86-6203-108-2, 211 стр.

Рад у међународном часопису (M23)

1. Васојевић, Н., Кирин, С., Филиповић, М., и Марковић, Ј.П. (2018). Др Димитрије Радуловић, пионир у области спортске медицине – живот и дело. *Српски архив за целокупно лекарство* (рад прихваћен за објављивање). ISSN Online 2406-0895, <https://doi.org/10.2298/SARH171102061V>

Радови у националном часопису међународног значаја (M24)

1. Матејић-Ђуричић З. и Филиповић М. (2014). Експанзија школовања: реалност и привид једнаких шанси у доступности образовања. *Социолошки преглед*, 48 (1), 87-103. RS ISSN 0085-6320, UDK 316.
2. Филиповић, М. и Жакула, С. (2017). Друштвени обрасци природних катастрофа: случај Катрина. *Етноантрополошки проблеми*, 12(1), 195-215. ISSN: 0353-1589, UDK: 316.48:594.4, DOI: 10.21301/v12i1.9
3. Васојевић, Н. и Филиповић, М. (2017). Студенти медицине, корисници државних стипендија Републике Србије, и њихово школовање у 21. веку: могућност побољшавања. *Социологија*, 59(2), 189-205. ISSN: 0038-0318, UDK: 378.31/34:61-057.87(497.11)“20“,314.74:378.342:61(497.11)“20“,DOI:<https://doi.org/10.2298/SOC1702189V>
4. Филиповић, М. и Матејић Ђуричић, З. (2017). Инструментална вредност диплома. *Андрагошке студије*, 2, 47-61. ISSN: 0354-5415, UDK: 378: 37.014.1 DOI: 10.5937/andstudi1702047 F
5. Мијатовић, Л. и Филиповић, М. (2018). Постмодерни феминизам и ометеност: Ка вишеструким идентитетима „ометених” тела. *Социологија*, 60(1), 112-126. DOI: <https://doi.org/10.2298/SOC1801112M>, ISSN: 0038-0318, UDK: 141.72/78:001.1, 364.6-056.2/3:305, 316.344.6-056.2:316.7

6. Филиповић, М. И Матејић Ђуричић З. (2018). Социјализација и социјална интеграција деце са сметњама у развоју и понашању: теоријски извори, *Етноантрополошки проблеми*, 2, стр. 539-554. UDK 3901.8/316.37. DOI <https://doi.org/1021.301>.

Предавање по позиву са међународног скупа штампано у целини (M31)

1. Филиповић, М. (2017). Дипломе и друштвена репродукција: замке меритократског модела. У: С. Маринковић (ур.), *Културно-потпорна средства у функцији наставе и учења* (стр. 51-64). Крагујевац: Универзитет у Крагујевцу, Учитељски факултет у Ужицу. ИСБН 978-86-6191-045-6.

Саопштења са међународних научних скупова објављена у целини (M33)

1. Филиповић, М. и Матејић-Ђуричић, З. (2015). Дисквалификујуће сиромаштво: слабење социјалних веза. У: М. Вуковић (ур.), *IX Међународни научни скуп Специјална едукација и рехабилитација данас – зборник радова* (стр. 213-233). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-6203-069-6
2. Филиповић, М. (2015). Дисквалификујуће сиромаштво и “quartiers sensibles”. У: П. Миленковић, С. Стојшин и А. Пајванчић-Цизељ (ур), *Међународни научни скуп Друштво и простор – зборник радова* (стр. 301-315). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду, Српско социолошко друштво. ISBN 978-68-81319-08-6
3. Matejić-Đuričić Z. & Filipović M. (2016). Biological, Anthropological and Psychological Constructs of Child and Childhood. In: S. Nikolić, R. Nikić & V. Planković (eds), *Early Intervention in Special Education and Rehabilitation* (pp. 63-75). Beograd: FASPER. ISBN 978-86-6203-086-3

Уређивање зборника саопштења међународног научног скупа (M36)

1. Филиповић, М. и Бројчин, Б. (ур). (2017). Међународни научни скуп Конференција Европске асоцијације за рану интервенцију 2017 – „Интервенције у раном детињству: у сусрет испуњавању циљева одрживог развоја новог миленијума“. Зборник радова, Београд, 6-8.октобар 2017. Београд: Универзитет у Београду, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију

Саопштења са међународних научних скупова објављена у изводу (M34)

1. Филиповић М. (2015). Од дипломе до друштвене изопштености. Рад изложен на међународној конференцији *Рад са децом и омладином са сметњама у развоју и особама са инвалидитетом: теријска, практична и етичка питања*. Вршац: Друштво дефектолога Војводине 16-19 октобар 2015., књига сажетак стр 22.

Радови у водећем часопису националног значаја (M51)

1. Филиповић, М. (2018). Сиромаштво као лични пораз и страх од изопштености. *Антропологија* 18(1), 9-28. ISSN: 1452-7243, УДК: 316.344.23
2. Антић, С. и Филиповић, М. (2018). Информално учење студената из њихове перспективе. *Специјална едукација и рехабилитација*, 17(3), 265-282. ISSN: 1452-7367, UDK: 37.03-057.875:159.953.537.018.4, doi: 10.5937/specedreh17-17165

Саопштења са националних научних скупова објављена у целини (M63)

1. Филиповић М. и Матејић-Ђуричић З. (2016). Историјски пресек основних идеја о инклузивном образовању у Француској. У: М. Вуковић (ур), *Социјална инклузија деце са развојним сметњама и проблемима у понашању* (стр.59-69). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-6203-089-4
2. Филиповић М., Waisner А., и Јарић И. (2016). Социјална инклузија деце са насилним понашањем унутар школске културе. У: М. Вуковић (ур), *Социјална инклузија деце са развојним сметњама и проблемима у понашању* (стр.141-151). Београд: ФАСПЕР. ISBN 978-86-6203-089-4

Стратешки документ националног или супра-националног нивоа наручен од одговарајућег органа јавне власти (M121)

1. Стратегија развоја образовања у Републици Србији до 2020.

Рецензије

1. Јарић, И. (2017). *Родитељство под ризиком: социо-културна анализа стигматизације оболелих од ретких болести*. Београд: Филозофски факултет, Одељење за етнологију и антропологију.
2. Гавриловић А., Југовић А., и Лепир, Љ.(уредници) (2013). *Социјални рад у школи: теоријско-методолошке основе*. Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, Факултет политичких наука.

Табела 1. Квантитативни преглед структуре објављених радова

Врста научноистраживачког резултата	Ознака резултата	Број резултата		
		Пре избора	После избора	Укупно
Рад у тематском зборнику међународног значаја	M14	6	/	6
Рад у међународном часопису	M23	/	1	1
Рад у националном часопису међународног значаја	M24	5	6	11
Саопштење са међународног скупа по позиву штампано у целини	M31	/	1	1
Саопштење са међународног скупа штампано у целини	M33	1	3	4
Саопштење са међународног скупа штампано у изводу	M34	2	1	3
Уређивање зборника саопштења међународног научног скупа	M36	/	1	1
Монографија националног значаја	M42	1	1	2
Рад у врхунском часопису националног значаја	M51	3	2	5
Рад у истакнутом националном часопису	M52	7	/	7

Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини	M63	1	2	3
Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу	M64	1	/	1
Одбрањена докторска дисертација	M71	1	/	1
Стратешки документ националног или супра-националног нивоа наручен од одговарајућег органа јавне власти	M121	/	1	1
УКУПНО		28	19	47

IV АНАЛИЗА САОПШТЕНИХ И ОБЈАВЉЕНИХ РАДОВА

Анализа објављених радова потврђује да др Мирко Филиповић поседује обухватна и темељна знања из области опште социологије и изванредно висок ниво познавања теоријско-појмовног апарата, методолошких модела и истраживачких поступака у области социологије и социологије образовања.

Друштвени жигови, најзначајније најобухватније дело др Филиповића, представља збирку одабраних радова, прегледних чланака, критичких анализа и кратких социолошких студија о проблемима који кључно обележавају глобалне друштвене токове и микродруштвене процесе у већини савремених друштава. Због изразитог диверзитета одабраних тема и разлика у формату појединих текстова, аутор им приписује заједничко значење и заједнички назив - социолошки есеји - како на то указује и сам поднаслов књиге: *Збирка социолошких есеја*.

Уводна студија „Од интегрисаног и маргиналног сиромаштва до успона дисквалификујућег сиромаштва“ доноси плодан теоријски оквир не само за разумевање општег феномена пауперизације у савременом свету, већ нужен концептуални оквир (и речнички водич) за разумевање свих других тематских садржаја обрађених у понуђеној књизи. У фокусу ових есејских трагања је колективна представа о сиромаштву као „друштвеном паду“ и слика сиромаша као губитника на крају једног процеса који обухвата кумулацију неколико хендикепа или животних пораза. Поред „тридесет славних година“ (1945-1975) које анализира уз помоћ идеално-типских конструката „интегрисаног“ и „маргиналног“ сиромаштва, аутор посебну пажњу посвећује друштвеним коренима „дисквалификујућег“ сиромаштва, које настаје као последица дуготрајне незапослености и прекаризације радних места. Нови експликативни фактор, који уводи, а који није био довољно проучен у делима класика - реч је осиромашењу облика и интензитета друштвених веза - значајно обогаћује текст, откривајући нову социјалнопсихолошку визуру односа појединца и друштва.

У врло провокативном есеју „Еволуција насиља у Француској: морална побуна и „безбедносно лудило“ аутор приступа чишћењу „идеолошких магли“ која прати колективне катастрофичне визије савременог друштва као друштва које се све више утапа у насиље. Користећи сложену аналитичку шему, уз ослањање на полицијско-судске статистике и резултате виктимацијских анкета, др Филиповић утврђује да оваква слика превасходно служи легитимисању нове друштвене контроле у друштвима касне

модерности захваћених дубоком структуралном кризом (незапосленост, раст сиромаштва, раст друштвених неједнакости, демисија државе благостања).

У есеју „Друштвени обрасци природних катастрофа“ развијен је један нови приступ „откривања друштва“: на основу анализе пустоши коју за собом оставља једна природна катастрофа (ураган Катрина) отворен је читав корпус скривених социолошких проблема: америчко откриће унутрашњости Трећег света, контуре социјалне патње, наличје одговорних лица, институционално незнање, институционални расизам и рат против градова. Закључак је да природне катастрофе „увек и само“ реплицирају и појачавају рељефност постојећих неједнакости у друштву и ефекте постојећих неједнакости. Економска и друштвена ексклузија црних, сиромашних, старих, болесних... смањила је њихову могућност да побегну од несреће (као, уосталом и њихову могућност да побегну од сиромаштва). Зато аутор поручује да случај Катрина остаје снажан подсетник за све оне који се залажу за изградњу праведнијег друштва и друштва пуне демократије.

У тексту о променама у обрасцима самоубиства у 20. веку, аутор преиспитује Диркемову експликативну шему (по којој се законито повећање стопа самоубиства са старосћу третира као "природна чињеница") и пружа нове доказе који указује на радикални „обрт“ ове пирамиде. Број самоубиства младих расте у готово свим развијеним земљама западног света, док стопе самоубиства старих стагнирају или опадају. На основу темељне анализе друштвених промена, изведени су оригинални закључци о продубљеним кризама у конструкцији идентитета младих, на коју утичу незапосленост, деквалификација, неизвесност и несигурност на тржишту рада и, генерално, непризнавање њихових личних вредности од стране друштва.

Студија „Замке меритократског модела: девалоризација диплома и друштвена репродукција“ доноси преглед истраживања која показују да се друштва више разликују међу собом по степену утицаја дипломе на друштвено позиционирање појединца, него по степену друштвених неједнакости у школском успеху везаних за социјално порекло. Ако је у неком друштву утицај дипломе на приступ друштвеним позицијама јак, заоштрава се конкуренција међу социјалним актерима и појачавају друштвене неједнакости везане за школски успех, који је готово увек резервисан за привилеговане друштвене слојеве. Истовремено јача друштвена репродукција и друштвена структура постаје ригиднија. Описани механизам је у дубокој супротности са (у модерним друштвима) општеприхваћеним меритократским идеалом.

У контексту савременог социјалног модела ометености, у раду „Социјални модел ометености у светлу симболичког интеракционизма“ приказани су неки од водећих теоријских оквира који дефинишу кључне проблеме социјализације и социјалне интеграције деце са сметњама у развоју и понашању. Преточени у оквири социолошких (друштвених) истраживања, проблеми физичке или социјалне ометености добили су ново значење: уместо индивидуалних „психолошки девијантних чинова“, ометеност се тумачи као последица „целине друштвених односа“. Друго и једнако важно, уместо статуса (стања) ометености, у фокусу је сам процес друштвених односа који структурира феномен девијантности. У приказу истраживањима друштвених процеса који дефинишу контекст индивидуалног развоја деце са ометеношћу отворена су два глобална проблемска круга: прво, општа питања социјализације ове деце, и

друго, питања везана за проблеме њихове социјалне интеграције у систем редовног школовања. У закључном делу изведене су кључне импликације различитих приступа које се односе на обезбеђивање услова за активну партиципацију у друштвеном животу за све чланове дате друштвене заједнице, без обзира на постојање „физичких или социјалних баријера“.

Опредељујући за поглед „одоздо“, из визуре најугроженијих, најсиромашнијих (пауперизованих), маргинализованих и друштвено стигматизираних појединаца и група, др Филиповић у овој књизи, као и већини других радова, исказује свој прогресивни политички став ангажованог борца за темељне вредности западног друштва: слободу, једнакост и равноправност.

V РЕЗУЛТАТИ ОЦЕНЕ ПЕДАГОШКОГ РАДА

Одговоран однос према раду, добро познавање наставне материје и умешност у презентовању садржаја, представљају важне сегменте високог педагошког ауторитета који је изградио др Мирко Филиповић у оквиру вишегодишњег рада са студентима.

Рад на реализацији креативних облика наставе на предметима које изводи препознати су и високо вредновани, како од стране колега, тако и од стране студената. У поступку евалуације педагошког рада наставника од стране студената, ангажовање и педагошки квалитети др Филиповића оцењени су врло високим оценама (од 4,5 до пет.).

VI ОЦЕНА СТРУЧНО ПРОФЕСИОНАЛНОГ ДОПРИНОСА

Радови др Мирка Филиповића, (емпиријска истраживања, критичке студије, прегледни чланци и есеји) у значајном делу представљају резултат реализације пројектних активности остварених у оквиру вишегодишњег рада на пројекту: *Унапређивање квалитета и доступности образовања у процесима модернизације Србије*, евид. број 47008, Министарство просвете и науке Републике Србије, 2011-2018.

Осим тога, др Филиповић је био ангажован у комисијама за оцену и одбрану докторских дисертација и мастер радова, а имао је и прилику да се нађе у улози ментора на при изради једне докторске дисертације:

Чланство у Комисијама за оцену мастер радова

1. Павловић, М. (2014). *Улога школских лидера у партнерству школе и родитеља*. Мастер рад. Београд: Универзитет у Београду, Интердисциплинарне мастер студије Образовне политике
2. Лакићевић Добрић, А. (2014). *Политике и мере подршке деци из сиромашних породица у пред-универзитетском образовању у Србији*. Мастер рад. Београд: Универзитет у Београду, Интердисциплинарне мастер студије Образовне политике
3. Милојевић, М. (2014). *Улога основне школе у процесу смањивања утицаја социјалних неједнакости на образовно постигнуће ученика*. Мастер рад. Београд: Универзитет у Београду, Интердисциплинарне мастер студије Образовне политике
4. Сорац, З. (2014). *Утицај хранитељске породице на образовна постигнућа деце на породичном смештају*. Мастер рад. Београд: Универзитет у Београду, Интердисциплинарне мастер студије Образовне политике

Члан Комисије за оцену докторске дисертације

1. Делић, С. (2016). *Синдром професионалног сагоревања код стручњака у условима инклузије особа са интелектуалном ометеношћу у Босни и Херцеговини и Републици Србији*. Докторска дисертација. Београд: ФАСПЕР
2. Петковска, С. (2017). *Утицај глобализације на научну политику и научноистраживачки рад у Србији: вредности, дискурси и институције*. Докторска дисертација. Београд: Факултет политичких наука

Менторство у изради докторске дисертације

1. Васојевић, Н. *Примена људских ресурса: утицај стипендиста који су се школовали у иностранству на развој Србије*. Докторска дисертација у изради. Београд: Универзитет у Београду, Мултидисциплинарне докторске студије, Историја и философија природних наука и технологије.

Осим учешћа у комисијама за оцену мастер радова и докторских дисертација, др Мирко Филиповић је допринео развоју и наставног подмлатка - учествовао је у раду више комисија за оцену подобности кандидата за избор у звања сарадника и наставника за ужу научну област Социологија на Филозофском факултету Универзитета у Београду, као и на Филозофском факултету Универзитета у Нишу.

Од школске 2017/18. године, др Мирко Филиповић ангажује сарадника ван радног односа (демонстратора), чиме активно, кроз менторски рад, настоји да допринесе развоју наставничких компетенција наставног подмлатка.

Др Мирко Филиповић је након избора у звање ванредног професора учествовао у раду две међународне научне конференције. На научном скупу организације МЕНСА „Даровитост, школовање и развој“ додељена му је улога члана научног одбора скупа, док је у оквиру конференције Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију „Конференција Европске асоцијације за рану интервенцију 2017 – „Интервенције у раном детињству: у сусрет испуњавању циљева одрживог развоја новог миленијума“ ангажован као уредник зборника изложених радова.

VII ОЦЕНА ДОПРИНОСА АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

Др Мирко Филиповић је активно учествовао у раду Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, и то кроз учешће у раду Савета Факултета (и то у два мандата 2012-2015. и 2015-2018.), као и у оквиру рада Етичке комисије ове високошколске установе. Кандидат је у оквиру ове установе допринео и популаризацији науке и то као руководиоца пројекта „Фасперове покретне слике“ током 2016 и 2018. године. Важно је напоменути да је Др Мирко Филиповић био ангажован у радном телу за припрему Стратегије развоја образовања у Републици Србији до 2020.

VIII ОЦЕНА САРАДЊЕ СА ДРУГИМ ВИСОКОШКОЛСКИМ, НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИМ УСТАНОВАМА, ОДНОСНО УСТАНОВАМА КУЛТУРЕ ИЛИ УМЕТНОСТИ У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

Др Филиповић је ангажован у реализацији наставе на основним академским и докторским студијама на Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију, и

активан учесник реализације мастер програма *Образовне политике* на Мултидисциплинарним студијама Универзитета у Београду. Сарађује и са другим високошколским институцијама у Београду, Крагујевцу и Ужицу.

Кандидат је активно учествовао у раду других високошколских установа кроз учешћа у комисијама за оцену докторских дисертација, као и комисија за припрему извештаја за изборе у звања наставника и сарадника.

Др Филиповић активно сарађује са стручним организацијама у Србији, попут удружења МЕНСА и организације Образовни форум.

Поред одговорног и савесног извршавања основних радних обавеза, посебно је запажена улога др Филиповића у борби за поштовање највиших академских и универзитетских стандарда рада.

IX МИШЉЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ИЗБОР

Упоредна анализа прописаних критеријума и научних резултата др Мирка Филиповића показује да пријављени кандидат испуњава све услове за избор у звање редовног професора.

А) ОПШТИ УСЛОВ

Др Мирко Филиповић испуњава општи услов за избор у звање редовног професора, будући да је у звање ванредног професора изабран 2013. године, на Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду.

Б) ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ

Кандидат испуњава све обавезне услове за избор у звање редовног професора (Табела 2).

Табела 2. Минимални обавезни критеријуми у области научно-истраживачког рада за избор у звање редовног професора у пољу друштвено-хуманистичких наука

	Остварени резултати др Мирка Филиповића
1. Искуство у педагошком раду са студентима	Др Мирко Филиповић 36 година ради на пословима сарадника и наставника на Универзитету у Београду, и има врло богато педагошко искуство
2. Позитивна оцена педагошког рада (ако га је било) добијена у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода.	У студентском вредновању педагошког рада наставника др Филиповић је добио врло високе оцене, од 4.50 до 5.00.
3. Објављен један рад из категорије М21, М22 или М23 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира	1 рад из категорије М23

4. Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту	Истраживач на пројекту <i>Унапређење квалитета и доступности образовања у процесима модернизације Србије</i> , чији је носилац Институт за педагошка истраживања у Београду. Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије (2011-).
5. Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета или научна монографија из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање.	1 монографија (М42) Филиповић, М. (2018). <i>Друштвени жигови, социолошки есеји</i> . Београд, Универзитет у Београду, ФАСПЕР, Издавачки центар (ИЦФ). ИСБН 978-86-6203-108-2, 211 стр.
6. Објављен један рад из категорије М24 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира.	3 рада из категорије М24
7. Објављених пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М24 може, један за један, да замени услов из категорије М51	2 рада из категорије М51 и 3 рада из категорије М24
8. Цитираност од 10 хетеро цитата.	15 хетероцитата (према Google scholar, SCIndex и Crossref)
9. Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33	1 рад из категорије М31 и 3 рада из категорије М33
10. Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63	2 рада из категорије М63
11. Резултати у развоју научнонаставног подмлатка.	Учешће у више комисија за припрему извештаја о избору сарадника и наставника за ужу научну област Социологија на универзитетима у Београду и Нишу
12. Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације	Ментор једне докторске дисертације чија је израда у току Члан две комисије за оцену докторске дисертације
13. Учешће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама.	Члан четири комисије за одбрану завршних радова на мастер студијама

В) ИЗБОРНИ УСЛОВИ

Кандидат је у протеклом изборном периоду испунио изборне услове који се тичу стручно-професионалног доприноса, доприноса академској и широј заједници, као и

сарадње са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству (Табела 3.)

Табела 3 – Приказ испуњености изборних услова за избор у звање редовног професора

Стручно-професионални допринос	
Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа	- Уредник Зборника радова са Конференције Европске асоцијације за рану интервенцију 2017 – „Интервенције у раном детињству: у сусрет испуњавању циљева одрживог развоја новог миленијума“
Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама.	- Ментор у изради једне докторске дисертације, учествовао је у раду комисија за одбрану две дисертације, као и у комисијама за оцену и одбрану четири мастер рада
Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.	- Сарадник на пројекту <i>Унапређивање квалитета и доступности образовања у процесима модернизације Србије</i> , евид. број 47008, Министарство просвете и науке Републике Србије
Допринос академској и широј заједници	
Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству	- Члан Савета Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду, у два мандата, као и члан Етичке комисије Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију
Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке.	- Руководилац пројекта „Фасперове покретне слике“ у организацији Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду
Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству	
Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача	<ul style="list-style-type: none"> - Предавач на мастер студијама, Центар за мултидисциплинарне студије. Универзитет у Београду. - Члан две комисије за оцену и одбрану докторске дисертације на Факултету политичких наука Универзитета у Београду.

Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа.	<ul style="list-style-type: none"> - Члан Српског социолошког друштва - Члан организације Образовни форум
Учешће у изради и спровођењу заједничких студијских програма	<ul style="list-style-type: none"> - Члан Програмског савета за мултидисциплинарне мастер академске студије Београдског универзитета, студијски програм: Образовне политике

ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу темељног увида у уредно достављену документацију, анализе и оцене резултата наставно-научног, стручног и педагошког рада др Мирка Филиповића, чланови Комисије су сагласни у закључку да кандидат испуњава све услове прописане Законом о високом образовању и Статутом Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду, за избор у звање редовног професора.

Чланови Комисије са задовољством предлажу Изборном већу Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију да се др Мирко Филиповић изабере у звање редовног професора за ужу научну област Социологија.

Београд, 23. 11. 2018.

КОМИСИЈА

Проф. др Марија Богдановић, profesor emeritus
Универзитета у Београду

Проф. др Ивана Спасић, редовни професор
Филозофског факултета Универзитета у Београду

Проф.др Сретен Вујовић, редовни професор
Универзитета у Београду у пензији